Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Mazur Nadejda

Dosarul nr. 2ac-381/24
(2-22179785-02-2ac-27052024)

D E C I Z I E

21 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

Grefier Victoria Cireș

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" împotriva "LIFTMONTAJ" S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S."LIFTSERVICE", cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" împotriva "LIFTMONTAJ" S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S."LIFTSERVICE", cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel,-

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantului:

1. BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" s-a adresat în instanță împotriva "LIFTMONTAJ" S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S."LIFTSERVICE", cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel.
2. În motivarea acțiunii au indicat că BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, în calitate de Autoritate contractantă (cumpărător) și "LIFTMONTAJ" S.R.L., în calitate de Furnizor de bunuri (vânzător), la 15 decembrie 2020 au încheiat Contractul nr.25-06/520 privind achiziționare a Ascensorului electric pentru pasageri, serviciilor de demontare a ascensorului existent și montarea, reglarea, punerea în funcțiune a ascensorului nou, cu instalarea în

clădirea administrativă a BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ din *****. Suma totală a contractului a constituit 688 800.00 lei moldovenești, inclusiv TVA.

3. Potrivit Contractului nominalizat, Furnizorul era obligat să livreze Bunurile conform Specificației (Anexa nr. 1 la Contract), iar Autoritatea contractantă se obliga să achite și să recepționeze Bunurile livrate.
4. Totodată, potrivit prevederilor pct.1.3. din Contract „calitatea bunurilor se atestă prin certificatele de calitate indicate în Specificație. Bunurile livrate în baza Contractului vor respecta standardele indicate în Specificație. Când nu este menționat nici un standard sau reglementare aplicabilă, se vor respecta standardele sau alte reglementări autorizate în țara de origine a produselor".
5. La 19 martie 2021 reprezentanții BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ, în calitate de cumpărător și a "LIFTMONTAJ" S.R.L., în comun cu reprezentanții organului de control și supraveghere tehnică de stat în domeniul securității industriale (AST), au semnat Actul de predare-recepție în exploatare a ascensorului, precum și Actul de inspectare nr. 1-3178/21 al Agenției pentru Supraveghere Tehnică (AST).
6. Ulterior, prin Actul de transmitere a mijloacelor fixe din 16 iunie 2021, a fost efectuată transmiterea gratuită a ascensorului din administrarea BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ în administrarea I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA", care la 3 noiembrie 2022 a reînregistrat ascensorul la AST cu numărul 9817.
7. În luna ianuarie 2022, Î.M.S."LIFTSERVICE", câștigătoarea licitației publice privind mentenanța în anul 2022 a ascensoarelor gestionate de I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA", a examinat starea tehnică a ascensorului electric pentru pasageri cu nr.9817, instalat în clădirea administrativă a BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ din *****și i-a informat despre faptul că motorul-reductor principal provoacă zgomot sporit, ceea ce este inadmisibil pentru acest tip de utilaj. Specialiștii Î.M.S."LIFTSERVICE" au depistat și înscris în pașaportul tehnic următoarele deficiențe: ascensorul produce zgomot sporit, care ar putea fi din cauza unei defecțiuni interne a motorului sau a convectorului de frecvență; rulmenții roții de deservire produc zgomot suplimentar; discul sistemului de frânare este puțin încovoiat; la pornirea ascensorului cabina se mișcă puțin în direcția opusă. Ca urmare, au propus întreprinderea următoarelor acțiuni: excluderea zgomotului necaracteristic la motorul principal; excluderea zgomotului atipic al rulmenților blocului de deviere a troliului; înlăturarea deformării discului de frânare; asigurarea alimentării sistemului electromagnetic al frânei cu tensiunea proiectată (110V față de 220 V).
8. Prin scrisoarea nr. 14-10/23 din 16 februarie 2022, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ comunicat "LIFTMONTAJ" S.R.L. despre problemele tehnice ale ascensorului și a solicitat lichidarea defectelor depistate în termen restrâns, având în vedere faptul că termenul de garanție a utilajului este limitat la 2 ani, însă, prin răspunsul nr.60 din 29 martie 2022 "LIFTMONTAJ" S.R.L. și-a exprimat dezacordul cu concluziile specialiștilor Î.M.S."LIFTSERVICE" și a refuzat înlăturarea defectelor depistate, invocând că mentenanța ascensorului a fost delegată altui operator.
9. În vederea evitării unor accidente nedorite care ar pune în pericol viața și sănătatea angajaților, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ s-a adresat Agenției pentru Supraveghere Tehnică (AST) precum și Centrului Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare (CTSIC), pentru a fi efectuată o expertiză independentă a ascensorului, care ar

clarifica dacă zgomotul produs de motorul-reductor principal se încadrează în limitele normei, precum și dacă există alte devieri de ordin tehnic, însă au fost informați că organele respective nu prestează servicii de diagnosticare a instalațiilor tehnice în scopul stabilirii cauzelor apariției unor defecte la aceste instalații.

10. În aceste circumstanțe, întru aplanarea situației create, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ a convocat în repetate rânduri părțile implicate pentru a căuta, pe cale amiabilă, modalitățile de soluționare a problemelor tehnice a ascensorului. Astfel, la 9 septembrie 2022, în comun cu I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” au organizat o ședință tehnică, cu participarea specialiștilor ”LIFTMONTAJ” S.R.L. și Î.M.S.”LIFTSERVICE”, care au conlucrat la verificarea și reglarea ascensorului. În urma verificării mixte, prin scrisoarea nr.87 din 10 octombrie 2022 ”LIFTMONTAJ” S.R.L. și-a reiterat poziția sa precum că ascensorul a funcționat și continuă să funcționeze corespunzător cerințelor și nu au fost constatate deficiențe în funcționarea redactorului nici a troliului, menționând că aceasta este o concluzie generală la care s-a ajuns după efectuarea mai multor verificări, evaluări tehnice și testări, asistate inclusiv de către reprezentanții uzinei producătoare.
11. La rândul său, prin scrisoarea nr.01-4/388 din 12 octombrie 2022, Î.M.S.”LIFTSERVICE” își menține poziția că până în prezent, întreprinderea de montare și punere în exploatare a ascensorului nu a înlăturat deficiențele tehnice depistate.
12. În această ordine de idei, având în vedere că până în momentul de față ”LIFTMONTAJ” S.R.L. nu a înlăturat problemele tehnice privitor la zgomotul la motorul principal, care în opinia Î.M.S.”LIFTSERVICE” poate avea loc din cauza unei defecțiuni interne a motorului sau a convectorului de frecvență, s-au considerat îndreptățiți de a înainta prezenta cerere.
13. În temeiul celor expuse supra, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” au solicitat obligarea ”LIFTMONTAJ” S.R.L. că înlocuiască bunul viciat (motorul-reductor principal) cu un bun de același fel, lipsit de vicii.

Poziția instanței de fond:

14. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” împotriva ”LIFTMONTAJ” S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel.
15. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că contrar obligației de la art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, reclamanții nu au prezentat instanței probe reale, pertinente și concludente, ce ar demonstra faptul existenței la bunul mobil procurat – ascensorul electric a cărorva vicii ascunse sau defecțiuni, ce ar duce la obligarea pîrîtului de a schimba bunul mobil vîndut sau o parte a lui, atrunci cînd și reclamanții confirmă că ascensorul electric este funcțional și folosit.

Solicitarea apelantului:

16. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și adoptarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" împotriva "LIFTMONTAJ" S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S."LIFTSERVICE", cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel să fie admisă.

Argumentele părților:

17. În motivarea apelului BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan a indicat că hotărârea este în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și că instanța nu a aplicat care trebuia să fie aplicată.
18. Astfel, instanța a ignorat faptul că Dispoziția de verificare a stării tehnice a ascensorului din 18 mai 2022 confirmă verificarea stării tehnice a ascensorului și faptul că ascensorul produce zgomot sporit, care ar putea fi cauza unei defecțiuni interne a motoriului sau a convectorului de frecvență, iar specialiștii "CTSIC" S.R.L. au confirmat imposibilitatea efectuării expertizei a motorului-reductor principal pe motiv că prestează servicii de inspecție în domeniul securității industriale și nu efectuează diagnosticarea tehnică a instalațiilor tehnice în scopul stabilirii cauzelor apariției unor defecte la aceste instalații.
19. Potrivit pct. 9.2 din Contract, pretențiile privind calitatea bunurilor sunt înaintate vânzătorului în termen de 5 zile lucrătoare de la depistarea deficienților de calitate și trebuie confirmate printr-un certificat eliberat de o organizație independentă, neutră și autorizată în acest sens. Respectiv, Î.M.S."LIFTSERVICE" este acea organizație independentă, neutră și autorizată.
20. La fel, a indicat că instanța nu a ținut cont de prevederile art. 1128, coroborate cu art. 901 și 902 Cod civil, art. 1087 și 1130 Cod civil.
21. Prin referința asupra cererii de apel, "LIFTMONTAJ" S.R.L. a calificat argumentele invocate în susținerea apelului ca formale, fără o analiză critică a hotărârii.
22. Cu referire la prevederile Legii nr. 116/2012 a subliniat că organismul de exepertiză nu trebuie să fie cel care asigură mentenanța entităților pe care le expertizează și nici reprezentantul autorizat al uneia dintre aceste părți. Respectiv, Î.M.S."LIFTSERVICE" nu corespunde acestor criterii și nu poate fi acea organizație independentă, neutră și autorizată, or, au asigurat mentenanța pentru anul 2022. Mai mult, a fost concurenta "LIFTMONTAJ" S.R.L. atât la licitația pentru achiziționarea ascensorului, cât și la cea pentru asigurarea mentenanței.
23. Totodată, a atras atenția că "CTSIC" S.R.L. a confirmat posibilitatea verificării tehnice a liftului la solicitare, prin urmare apelanta duce instanța în eroare.
24. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ, Corina Boțico a susținut cererea de apel înaintată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.
25. În ședința instanței de apel reprezentantul I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" legal citat despre locul, data și ora ședinței nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

26. În ședința instanței de apel reprezentantul intimatului ”LIFTMONTAJ” S.R.L., avocatul Corceaghin Tatiana a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și menționarea hotărârii primei instanțe.
27. În ședința instanței de apel reprezentantul intervenientului accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, legal citat despre locul, data și ora ședinței nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de apel:

28. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.
29. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *”instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*
30. Potrivit art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă ”*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*
31. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
32. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
33. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
34. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

35. În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă ”*fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale*”, iar conform art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă *”circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.”*
36. În acord cu art. 130 Cod de procedură civilă ”*instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*”.
37. Din suportul probatoriu rezultă cu certitudine că la 15 decembrie 2020 BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, în calitate de Autoritate contractantă (cumpărător) și ”LIFTMONTAJ” S.R.L., în calitate de Furnizor de bunuri (vânzător), au încheiat Contractul nr.25-06/520 privind achiziționare a Ascensorului electric pentru pasageri, serviciilor de demontare a ascensorului existent și montarea, reglarea, punerea în funcțiune a ascensorului nou, cu instalarea în clădirea administrativă a BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ din str. Grenoble 106, mun. Chișinău. Suma totală a contractului a constituit 688 800.00 lei moldovenești, inclusiv TVA.
38. La pct. 1.3. din Contract, părțile au prevăzut că *„calitatea bunurilor se atestă prin certificatele de calitate indicate în Specificație. Bunurile livrate în baza Contractului vor respecta standardele indicate în Specificație. Când nu este menționat nici un standard sau reglementare aplicabilă, se vor respecta standardele sau alte reglementări autorizate în țara de origine a produselor”.*
39. Potrivit pct. 4.1. lit.b) din Contract *” bunurile se consideră predate de către Vânzător și recepționate de către Cumpărător dacă calitatea Bunurilor corespunde informației indicate în specificație”.*
40. Conform pct.pct. 9.2.-9.4. din Contract *” pretențiile privind calitatea bunurilor sunt înaintate Vânzătorului în termen de 5 zile lucrătoare de la depistarea deficienților de calitate și trebuie confirmate printr-un certificat eliberat de o organizație independentă, neutră și autorizată în acest sens. Vânzătorul este obligat să examineze pretențiile înaintate în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii acestora și să comunice Cumpărătorului despre decizia luată. În caz de recunoaștere a pretențiilor, Vânzătorul este obligat, în termen de 5 zile, să livreze suplimentar Cumpărătorului cantitatea nelivrată de bunuri, iar în caz de constatare a calității necorespunzătoare – să le substituie sau să le corecteze în conformitate cu cerințele contractului”.*
41. La 9 martie 2021 a fost întocmit Actul cu privire la pregătirea tehnică a ascensorului, din care urmează că acesta a fost supus inspectărilor și verificărilor, a susținut încercările și se află într-o stare bună și este pregătit către recepție, iar la 19 martie 2021 a fost întocmit Actul de inspectare, potrivit căruia nu se asigură funcționarea ascensorului în regim de incendiu, lipsește stingător în camera de mecanizare și nu funcționează legătura redirecțională din caperul ascensorului.
42. Tot la 19 martie 2021 a fost semnat Actul de predare-recepție în exploatare a obiectelor industriale periculoase și potrivit Deciziei comisiei obiectul este executat în

conformitate cu documentația de proiect, supus încercărilor în complex și reglării tehnologice și corespunde cerințelor securității industriale.

43. La 14 iunie 2021 ascensorul electric a fost transmis gratuit din administrarea (din proprietatea) BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ în administrarea (în proprietatea) I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA”, care la 3 noiembrie 2022 a reînregistrat ascensorul la AST cu numărul 9817.
44. La 10 ianuarie 2020 Î.M.S.”LIFTSERVICE”, în calitate de întreprindere ce asigură deservirea și verificarea tehnică a ascensoarelor pentru anul 2022, a informat I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” despre faptul că în urma controlului efectuat s-a depistat că motorul-reductor principal provoacă zgomot sporit, ceea ce este inadmisibil pentru acest tip de utilaj, iar luând în considerație că acest tip de motor este un utilaj principal, necesită a fi schimbat.
45. La rândul său, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” a solicitat BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ, în calitate de beneficiar al contractului, să intervină către executorul contractului ”LIFTMONTAJ” S.R.L. pentru lichidarea defectelor depistate, având în vedere termenul de garanție neexpirat.
46. Astfel, la 16 februarie 2022 BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ a expediat ”LIFTMONTAJ” S.R.L. o notificare, prin care i-a comunicat despre efectuarea examinării, defectele depistate și, având în vedere că termenul de garanție nu a expirat, a solicitat lichidarea defectelor.
47. Prin răspunsul adresat BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ din 29 martie 2022, ”LIFTMONTAJ” S.R.L. i-a informat despre imposibilitatea schimbării motorului-reductor, din următoarele motive: imposibilitatea constatării că eventuala defecțiune constituie o defecțiune de producere, ascensorul nu are mentenanța asigurată de către companie, iar producătorul recunoaște garanția doar atunci când echipamentul este deservit de către o companie autorizată de acesta, situația descrisă este rezultatul deciziei păguboase a I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” de a contracta servicii de mentenanță pentru tot echipamentul care îl au în gestiune într-un singur lot. La fel, nu au exclus că dacă echipamentul într-adevăr nu funcționează corespunzător, să fi fost defectat intenționat de întreprinderea de mentenanță, cu scop de discreditare.
48. La 11 mai 2022 reprezentanții BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” și Î.M.S.”LIFTSERVICE” au întocmit un act de constatare la fața locului, în care au indicat că la funcționarea ascensorului motorul principal provoacă zgomot sporit care potrivit declarațiilor specialiștilor în domeniu, la acest tip de motor nu ar trebui să se producă, rulmenții roții de deservire tot produc un zgomot suplimentar, discul sistemului de frânare este puțin încovoiat, la pornirea ascensorului cabina se mișcă în direcția opusă apoi se deplasează în direcția corectă.
49. Totodată, au indicat opinia inginerului electric Î.M.S.”LIFTSERVICE” că zgomotul la motorul principal poate avea loc din cauza unei defecțiuni interne a motorului sau a convectorului de frecvență.

50. Ulterior, la 18 mai 2022 Î.M.S.”LIFTSERVICE” a întocmit o Dispoziție, în care a menționat mai multe prescripții tehnice nerespectate, printre care: de exclus zgomotul necaracteristic a troliului, de exclus zgomotul străin (atipic) al blocului de deviere a troliului, de exclus deformarea discului sistemului de frânare.
51. La 15 iulie 2022 BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ a solicitat Agenției pentru Supraveghere Tehnică efectuarea controlului respectării condițiilor de securitate a obiectului industrial periculos – ascensorul din speță, considerând necesar de a fi efectuată o expertiză independentă a ascensorului în termen restrâns.
52. Potrivit răspunsului Agenției pentru Supraveghere Tehnică din 2 august 2022, instalarea ascensorului a fost asigurată conform cerințelor normativ-tehnice în vigoare. Ulterior, deținătorul are obligații și responsabilități de organizare a funcționării în condiții de siguranță a acestora, prin efectuarea lucrărilor de deservire, revizie și verificare tehnică numai cu întreprinderi specializate. După darea în exploatare, ascensorul trebuie supus verificării tehnice periodice cel puțin o dată la 12 luni. Totodată, după transmiterea altui proprietar trebuie să fie înregistrat la Organul de control și supraveghere tehnică de stat.
53. La 27 iulie 2022, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ a solicitat Centrului Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare efectuarea controlului respectării condițiilor de securitate a obiectului industrial periculos – ascensorul din speță, considerând necesar de a fi efectuată o expertiză independentă a ascensorului în termen restrâns.
54. Potrivit răspunsului Centrului Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare din 12 august 2022, întru cât liftul vizat nu are depășit termenul de exploatare normativ și nu a suferit careva lucrări de reconstrucție, reutilare tehnică sau avariere, poate efectua verificarea tehnică a acestuia, la solicitare. În acest scop este necesar de depus o cerere pentru efectuarea verificării tehnice a liftului, cu anexarea cărții tehnice a acestuia și achitarea serviciului dat. Totodată, a informat că prestează servicii de inspecție (expertiză) în domeniul securității industriale și nu efectuează diagnosticarea tehnică a instalațiilor tehnice în scopul stabilirii cauzelor apariției unor defecte a aceste instalații.
55. La 8 septembrie 2022 BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ a solicitat ”LIFTMONTAJ” S.R.L. delegarea reprezentanților pentru a participa la ședința de soluționare amiabilă a litigiului, la care ultimul i-a răspuns că după efectuarea mai multor verificări, evaluări tehnice și testări asistate inclusiv de către reprezentanții uzinei producătoare, nu au constatat deficiențe în funcționarea reductorului și nici a troliului, fapt comunicat tuturor persoanelor implicate.
56. Prin scrisoarea din 12 octombrie 2022 Î.M.S.”LIFTSERVICE” a solicitat repetat I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” soluționarea problemei cuminicate.
57. Totodată, din suportul probatoriu urmează că ”LIFTMONTAJ” S.R.L. a confirmat o garanție pentru utilaj de 2 ani, precum și că aceasta este valabilă în condițiile deservirii utilajului de către ”LIFTMONTAJ” S.R.L. sau de către altă întreprindere specializată, cu acordul în scris a producătorului utilajului.
58. În aceste circumstanțe, reținând că deficiențele tehnice invocate au fost constatate în interiorul termenului de garanție, că ”LIFTMONTAJ” S.R.L. a refuzat remedierea acestora pe cale amiabilă și că situația creată este susceptibilă să afecteze siguranța utilizatorilor, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere.

59. Examinând cauza, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P." DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA" împotriva "LIFTMONTAJ" S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S."LIFTSERVICE", cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel.
60. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a suportului probatoriu, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.
61. Conform art. 1108 alin.(1) și alin.(2) Cod civil *"prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit. Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vînzare-cumpărare nu este prevăzut altfel."*
62. Potrivit art. 1117 alin.(1) și alin.(2) Cod civil *" Vînzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale. Este fără vicii materiale bunul care, la transferarea riscurilor, are caracteristicile convenite. Îndeosebi se consideră convenite caracteristicile: a) care corespund descrierii date de vînzător şi, după caz, pe care le are bunul prezentat de către vînzător cumpărătorului drept mostră sau model; b) corespunzătoare scopului special pentru care cumpărătorul solicită bunul, care, fiind aduse la cunoştinţa vînzătorului la încheierea contractului, au fost acceptate de către vînzător".*
63. Art. 1123 alin.(1) Cod civil prevede că *"Cumpărătorul îşi poate exercita drepturile rezultate din existenţa viciului dacă demonstrează că viciul a existat la momentul trecerii riscului, chiar dacă este descoperit mai tîrziu".*
64. În temeiul art. 1130 alin.(1) și alin.(2) Cod civil *" În cazul în care vînzătorul, producătorul sau un terţ garantează caracteristicile unui bun (garanţia comercială), cumpărătorul beneficiază, fără a aduce atingere drepturilor prevăzute de lege, de drepturile din garanţia comercială în condiţiile indicate în declaraţia de garanţie şi în publicitatea respectivă faţă de cel care a acordat garanţia. Indiferent dacă declaraţia de garanţie este făcută în contract sau sub forma unui act unilateral, cel care garantează este obligat în temeiul garanţiei comerciale faţă de primul cumpărător şi, în caz de declaraţie unilaterală, poartă această obligaţie fără a fi necesar ca cumpărătorul să o accepte prin contrasemnătură sau în altă formă. Orice stipulaţie contrară din declaraţia de garanţie sau din publicitatea asociată acesteia este nulă".*
65. Alin.(3) a articolului indicat prevede că "*pe durata termenului de garanţie comercială, cel care garantează este obligat în temeiul garanţiei comerciale şi faţă de fiecare proprietar ulterior al bunului fără a fi necesar ca acesta din urmă să o accepte".*
66. În acord cu alin.(4) a aceluiași articol *" Dacă garanţia comercială nu prevede altfel: a) obligaţiile celui care garantează se nasc dacă, în orice moment în interiorul termenului de garanţie comercială, bunul nu corespunde utilizării obişnuite sau nu prezintă caracteristici care există în mod obişnuit la bunuri de acest fel şi pe care un cumpărător le poate aştepta ţinînd cont de felul bunului (defecţiune); b) obligaţiile celui care garantează se nasc indiferent dacă cel care invocă garanţia comercială a cunoscut sau trebuia să cunoască existenţa defecţiunii; c) obligaţiile celui care garantează se nasc indiferent dacă defecţiunea a apărut ca urmare a unei cauze existente la data trecerii riscurilor sau după această dată;*

d) cel care garantează nu este obligat prin garanţia comercială pentru o anumită defecţiune dacă ea a apărut din cauza folosirii sau păstrării necorespunzătoare a bunului ori din cauza unui eveniment în afara controlului uneia dintre părţi; e) cel care garantează este obligat, dacă sînt întrunite condiţiile garanţiei comerciale, să repare sau să înlocuiască bunurile; f) toate costurile necesare pentru exercitarea drepturilor şi executarea obligaţiilor rezultate din garanţia comercială urmează a fi suportate de către cel ce garantează".

67. Conform art. 1130 alin. (5)-(8) Cod civil *"Termenul garanţiei comerciale începe să curgă din momentul predării bunului de către vînzător, dacă declaraţia de garanţie nu prevede altfel. Garanţia comercială este aplicabilă, pe durata termenului de garanţie stabilit pentru bunurile principale, şi asupra accesoriilor, dacă declaraţia de garanţie nu prevede altfel. Dacă defecţiunea a fost remediată conform garanţiei comerciale, termenul ei este prelungit cu termenul în interiorul căruia beneficiarul garanţiei nu poate folosi bunul din cauza acelei defecţiuni. Cumpărătorul poate exercita succesiv sau simultan atît drepturile acordate de lege în caz de viciu material, cît şi drepturile rezultate din garanţia comercială".*
68. Astfel, Colegiul reține, cu titlu de principiu, că în materia viciilor bunului și a garanției comerciale, angajarea obligației vânzătorului de a repara sau înlocui bunul presupune întrunirea cumulativă a mai multor condiții: a) existența unui viciu real al bunului; b) caracterul imputabil al acestuia vânzătorului ori producătorului; c) exercitarea dreptului de garanție de către titularul îndreptățit; d) respectarea procedurii și condițiilor contractuale privind notificarea și probarea viciului. În lipsa îndeplinirii acestor cerințe, obligația corelativă a vânzătorului nu poate fi reținută.
69. Totodată, Colegiul reține că, în materia răspunderii pentru viciile bunului, sarcina probei incumbă părții care invocă existența viciului și solicită valorificarea drepturilor decurgând din acesta. În cauzele ce implică aspecte tehnice specializate, instanța nu își poate forma convingerea decât în baza unor probe de specialitate. Prin urmare, dovada existenței viciului, a naturii acestuia și a caracterului imputabil nu poate fi realizată prin simple constatări sau aprecieri tehnice neconfirmate, ci necesită administrarea unui mijloc de probă adecvat, precum un raport de expertiză tehnică independentă sau un act emis de o entitate neutră și autorizată. În lipsa unei asemenea probe, obligarea pârâtului de a dovedi inexistența viciului ar echivala cu o inversare inadmisibilă a sarcinii probei.
70. Aplicând aceste considerente la situația de fapt a cauzei, Colegiul constată că deși în anul 2022 Î.M.S. „LIFTSERVICE" a semnalat anumite neconformități privind funcționarea ascensorului, din ansamblul probelor administrate nu rezultă existența unui viciu tehnic cert, constatat printr-un raport de expertiză tehnică independentă, neutră și autorizată. Or, însuși contractul, la pct. 9.2, condiționează expres recunoașterea pretențiilor privind calitatea bunului de existența unui certificat emis de o asemenea entitate, probă care lipsește în cauză.
71. Colegiul reține că actul de constatare din 11 mai 2022 și dispoziția tehnică emisă de Î.M.S. „LIFTSERVICE" la 18 mai 2022 consemnează anumite simptome în funcționarea ascensorului și formulează recomandări tehnice de remediere, însă nu stabilesc cu certitudine existența unui viciu al bunului și nici cauza acestuia. Formulările utilizate – „*poate avea loc*", „*potrivit declarațiilor*" reflectă caracterul ipotetic al concluziilor, iar nu o constatare tehnică fermă.
72. Totodată, opiniile exprimate de Î.M.S. „LIFTSERVICE" au caracter de constatări interne ale operatorului de mentenanță și nu echivalează cu o expertiză tehnică independentă, cu atât mai mult cu cât acestea sunt contrazise de poziția furnizorului și nu sunt confirmate de o autoritate tehnică neutră

73. În plus, aceste înscrisuri provin de la operatorul de mentenanță, care nu are calitatea de entitate independentă și neutră în sensul pct. 9.2 din Contract, motiv pentru care nu pot suplini lipsa unui raport de expertiză tehnică independentă, cerut expres de părți pentru confirmarea viciilor de calitate.
74. Prin urmare, în lipsa unei expertize tehnice obiective care să stabilească natura deficiențelor, cauza acestora și caracterul imputabil ”LIFTMONTAJ” S.R.L., Colegiul nu poate reține că BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ și I.P.” DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” au făcut dovada existenței unui viciu material al bunului.
75. Colegiul nu poate reține criticile apelantului, BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ potrivit cărora Dispoziția din 18 mai 2022 ar confirma existența unui viciu al bunului, or, din conținutul acestui înscris rezultă doar formularea unor recomandări tehnice de remediere, fără a fi stabilită cu certitudine natura defecțiunii, cauza acesteia și caracterul său imputabil furnizorului
76. În ceea ce privește susținerea apelantului conform căreia imposibilitatea efectuării unei expertize de către specialiștii ”CTSIC” S.R.L. ar constitui o dovadă indirectă a existenței viciului, Colegiul acordă relevanță răspunsului Centrului Tehnic pentru Securitate Industrială și Certificare din 12 august 2022, din care rezultă că această entitate putea efectua verificarea tehnică a ascensorului, cu condiția depunerii unei cereri, anexării documentației tehnice și achitării serviciului corespunzător.
77. Prin urmare, nu se confirmă susținerea apelantului privind imposibilitatea obiectivă de a obține o evaluare tehnică neutră, ci dimpotrivă, rezultă că o asemenea probă era accesibilă, însă reclamanții nu au întreprins demersurile necesare pentru administrarea ei.
78. În aceste condiții, lipsa unei expertize tehnice independente nu poate fi imputată unor circumstanțe obiective, ci rezultă din pasivitatea procesuală a reclamanților, care nu au valorificat posibilitățile reale de administrare a unei probe concludente privind existența pretinsului viciu.
79. În această ordine de idei, Colegiul constată că argumentele invocate în apel nu răstoarnă concluzia instanței de fond privind lipsa unui suport probator concludent care să demonstreze existența unui viciu real al bunului și caracterul imputabil al acestuia ”LIFTMONTAJ” S.R.L.
80. Într-o altă ordine de idei, Colegiul reține că, potrivit naturii juridice a obligației de garanție, aceasta este atașată bunului și se exercită de către titularul actual al dreptului asupra acestuia.
81. Astfel, după transmiterea ascensorului din administrarea BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ în administrarea I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA”, dreptul de a invoca eventualele vicii și de a activa garanția comercială revenea exclusiv deținătorului actual al bunului.
82. Legislația civilă nu consacră exercitarea solidară a dreptului de garanție între fostul și actualul proprietar, întrucât obligația vânzătorului sub acest aspect subzistă față de persoana care suportă efectiv consecințele neconformității bunului.
83. În aceste condiții, participarea BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ la formularea pretențiilor privind aplicarea garanției nu poate suplini lipsa exercitării acestui drept de către titularul îndreptățit și nu poate conferi caracter valabil activării procedurii contractuale de aplicare a garanției.

84. Or, în speță, notificarea privind pretinsele deficiențe a fost expediată furnizorului la 16 februarie 2022 de către BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, deși bunul fusese transmis încă din 14 iunie 2021 în administrarea I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA”, care avea calitatea de deținător și beneficiar al ascensorului la momentul depistării deficiențelor. În aceste împrejurări, procedura contractuală de activare a garanției nu poate fi considerată valabil declanșată.
85. Totodată, din suportul probator rezultă că producătorul a condiționat aplicabilitatea garanției comerciale de efectuarea mentenanței de către o întreprindere autorizată de acesta sau cu acordul său, iar din materialele cauzei nu rezultă existența unui asemenea acord în raport cu Î.M.S. „LIFTSERVICE”, care a preluat ulterior deservirea tehnică a ascensorului.
86. Prin urmare, Colegiul constată că reclamanții nu numai că nu au demonstrat existența unui viciu tehnic cert și imputabil furnizorului, dar nici nu au respectat condițiile contractuale și legale privind activarea garanției comerciale, ceea ce face ca pretenția privind obligarea la înlocuirea bunului să fie neîntemeiată și din această perspectivă.
87. Colegiul nu poate reține nici critica apelantului potrivit căreia instanța de fond ar fi omis aplicarea dispozițiilor art. 1128 coroborat cu art. 901 și 902, precum și art. 1087 și art. 1130 Cod civil. Normele invocate reglementează regimul juridic al obligației de garanție și consecințele neexecutării acesteia, însă aplicarea lor este condiționată de dovedirea prealabilă a existenței unui viciu al bunului și de exercitarea valabilă a dreptului de garanție.
88. Or, așa cum s-a reținut anterior, în speță nu a fost demonstrată prin probe concludente existența unui viciu real și imputabil al bunului, iar procedura contractuală de activare a garanției nu a fost respectată. În aceste condiții, dispozițiile legale invocate de apelant nu pot fi aplicate în mod autonom, întrucât lipsesc premisele factuale necesare pentru incidența acestora.
89. Prin urmare, soluția instanței de fond de respingere a acțiunii este legală și temeinică, fiind întemeiată pe o apreciere corectă a probelor și pe aplicarea justă a normelor de drept material, iar criticile formulate în apel nu sunt de natură să conducă la casarea hotărârii atacate.
90. Colegiul mai reține că apelul împotriva hotărârii primei instanțe a fost declarat exclusiv de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, în timp ce I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA”, coreclamantă și titular al dreptului asupra bunului la momentul invocării pretinselor deficiențe, nu a atacat hotărârea.
91. În consecință, hotărârea primei instanțe a rămas definitivă în privința acestei părți, iar controlul judiciar în apel se exercită doar în limitele criticilor formulate de apelant, împrejurare relevantă inclusiv sub aspectul delimitării efectului devolutiv al apelului și al susținerii efective a pretenției deduse judecății.
92. În final, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul declarat de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan și de a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024.
93. În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” împotriva ”LIFTMONTAJ” S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda

Pulbere

Judecători Roman

Pascari

Constantin Roșca

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Mazur Nadejda

Dosarul nr. 2ac-381/24
(2-22179785-02-2ac-27052024)

D E C I Z I E

(d i s p o z i t i v)

21 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

Grefier Victoria Cireș

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” împotriva ”LIFTMONTAJ” S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” împotriva ”LIFTMONTAJ” S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel,-

În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, reprezentat de Demian Ștefan.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 februarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, I.P.” DIRECȚIA GENERALĂPENTRU ADMINISTRAREA CLĂDIRILOR GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA” împotriva ”LIFTMONTAJ” S.R.L., intervenient accesoriu Î.M.S.”LIFTSERVICE”, cu privire la obligarea înlocuirii bunului viciat cu un bun de același fel.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Roman Pascari

Constantin Roșca